

ProLiv Väst
 Basargatan 6
 411 17 Göteborg

Kontakttelefon:
 0302-46768

E-post:
 Info@proliv.com

Hemsida:
 www.proliv.com

Plusgironummer:
 920 92 34-5

Ansvarig utgivare:
 Christer Petersson

Utgivningsbevis:
 2283

Redaktör:
 Åke Lindgren

Layout:
 Hans Sjölund

*Referat av
 artiklar ur andra
 källor om läke-
 medel och be-
 handlingsmetoder
 innebär inga ställ-
 ningstaganden
 eller rekomen-
 dationer från
 ProLiv Västs sida.*

*ProLivNytt
 distribueras
 förutom till
 ProLiv Västs med-
 lemmer också till
 medlemmarna i
 ProLiv
 Wermlandia
 och CaPriN
 samt till
 personal inom
 sjukvården*

Foto: Margreth Jonson Lekare

Uddevalla nästa!

*Välkommen till medlemsmöte på Östraboteatern i Uddevalla
 den 26 november!*

Ledaren

ProLiv Väst firade sitt 20-årsjubileum 2013. Ett jubileum som vi firade på Odd Fellows lokal i Göteborg. I år är det dags för våra grannföreningar att fira sina jubileer.

Prostatacancerföreningen Värmland, som bytt namn från ProLiv Wermlandia fyller 10 år under 2014. Även Prostatacancerföreningen CaPriN i Halland firar sitt 10-års jubileum i år.

Prostatacancerföreningen Värmland firade sitt jubileum i Karlstad på Karlstad Congress Culture Centre torsdagen den 18 september med föredrag av professor Jonas Hugosson. Därefter bjöds på stor middag för medlemmar och inbjudna gäster. Bland gästerna återfanns ProLiv Västs tidigare ordförande Lars Eliason, som också var inblandad när föreningen bildades.

CaPriN hade sitt jubileumskalas den 10 oktober på Hotell Strandbaden i Falkenberg. Bland gästerna fanns bl.a. undertecknad. Du kan läsa mer om festligheterna på sidorna 10–12.

Det är numera full fart i Prostatacancerförbundet, som med sina 26 patientföreningar har mängder med olika aktiviteter under hösten.

En aktivitet är Race4Health som pågår i nio dagar 21–29 november och är ett av världens tuffaste rally, East African Safari Rally. På startlinjen finns åtta svenska bilar. Sex av dessa ingår i välgörenhetsprojektet Race4Health som åker för att samla in pengar till utvalda välgörenhetsprojekt, där Fonden mot Prostatacancer är ett. De kör nyrenoverade Porschar 911 med läckra färger. Porschen med Prostatacancerförbundets logga körs av David von Schinkel. Det är även David von Schinkel som är initiativtagare till Race4Health.

Under vecka 41 till vecka 49 pågår årets samarbete med OLW och som heter "Var rädd om nötterna". Över 800 matbutiker runt om i landet är med i kampanjen som beräknas ge cirka

200 000 kronor till kampen mot prostatacancer.

Bakom parollen "Sveriges mest personliga lotteri – Datumlotteriet" står organisationerna Bröstcancerföreningarnas Riksorganisation och Prostatacancerförbundet. Behållningen av lotteriet går oavkortat till arbetet med att besegra bröstcancer och prostatacancer. Du själv väljer ett datum som blir ditt lottnummer. Vill du ha mer information om hur du köper lotter skriv till info@proliv.com. Varje lott kostar 150 kronor per månad och högsta vinsten varje månad är en miljon kronor.

Vi är glada att meddela att vi tillsammans med Urologen på Sahlgrenska har tagit fram ett informationspaket som innehåller information till de som drabbats av prostatacancer. Varje nydiagnostiserad patient erhåller ett informationspaket i samband med cancerbeskedet. Vi vet hur svårt det är att ta till sig all information som läkaren ger vid ett cancerbesked. Nu kan man i lugn och ro, när man kommit hem, leta upp den information som man önskar.

Vårt nästa kvartalsmöte äger rum på Östraboteatern i Uddevalla onsdagen den 26 november för medlemmar och allmänhet med en föreläsning av överläkare Sven Grundtman, Uddevalla sjukhus. Syftet med mötet är att öka kunskapen kring prostatacancer, speciellt med inriktning mot den nationella vårdplanen och de nationella riktlinjerna för prostatacancer. Välkomna!

Om man inte åker bil är det lättast att ta sig dit med tåg. Stig av vid Östra station. Sedan är gångavstånd till teatern.

*Christer Petersson
ordf. i ProLiv Väst*

Omslagsbilden: Uddevallabron är 1712 meter och spännvidden 414 meter. Bron, som invigdes i maj 2000, är Sveriges näst längsta motorvägsbro efter Öresundsbron, den sjätte längsta av Sveriges alla broar. De två pylonerna är 149 meter höga. (Wikipedia)

Höstfix och myspys med Korgstolen

Hur är det Korgstolen? Du ser ruggig ut?

– Ja fy. Det känns bra att äntligen få komma inomhus. Den senaste tiden på verandan har varit riktigt blåsig och fuktig.

Jag kan höra en ton i knarret som tyder på ett visst missnöje.

– Jag ställer dig framför brasan här i storstugan, så torkar du upp. Den randiga sommardynan byter vi ut mot ett fårskinn och så lägger vi den mjuka gotlandsfilten över din rygg. Känns det bättre nu?

– Ja tack. Mörkret lägger sig utanför fönstret och här inne brinner ljusen och vedspisen i köket sprider en god värme. Kan man egentligen ha det bättre?

– Visst är det mysigt när det sprakar i spisen. Du kan väl hålla koll så att inte någon glöd sprätter i väg.

Den här hösten har det varit fullt program. Det började i september med en resa till Toscana. Därpå följde jazzkryssning till Mariehamn och danskväll på Nalen och alldeles nyss en långhelg i Lund med magiker från både Kina, Japan, USA och Tyskland, som underhöll oss med imponerande skicklighet.

– Ni har det bra som får uppleva en massa trevligheter. Det är tur för mig att ni kommer ut och berättar vad ni varit med om.

– Det har faktiskt varit milda höstdagar också inte bara regn och rusk. Fortfarande blommar dahlia även om några stjälkar brutits av i de hårda vindarna och en röd rosenknopp glöder i kryddrabatten.

– Den dagen då det blåste så där hårt att det gick gäss på insjön såg jag en fin roddbåt komma drivande med kurs på vår brygga. Korgstolen knarrar högt av iver. Vart tog den vägen?

– Båten hamnade till slut i vår vass. I helgen har vi tömt den på allt regnvatten, murknande löv och kvistar. Det är en fin båt, ser alldeles ny ut. Vi har satt upp en lapp på anslagstavlan vid buss-hållplatsen. Hoppas ägaren ser den.

– Då kan jag vara lugn. Snart ringer nog den som äger båten. Annars måste ni ju försöka få upp den på land innan isen lägger sig.

– Det ordnar sig. Nu ska alla pelargoner in. To-

materna är avplockade. En del gröna är konserverade och andra ligger på bricka för att mogna. Mandelpotatisen i pallkragen har växt till sig och ger med vårt mått mätt en bra skörd. Den gula löken däremot har knappt vuxit alls och har hamnat på tork till nästa år. Då gör jag ett nytt försök.

– Det är inte alldeles lätt att vara trädgårdsmästare kan jag tro. Korgstolen släpper ut ett lätt rassel.

– Nej, men motion och frisk luft får man på köpet och behöver man en paus kan man lyssna på småfåglarna och glädjas åt ekorren, som snor till sig solrosfrön från fröautomaten. Hörde du förresten korpen? Han håller span på allt som rör sig, även människor.

– Hur är det med räven? Korgstolen är nyfiken. Jag tror jag hörde den i natt.

– Den du! När vi mellanlandade i Amsterdam på hemväg från Toscana

köpte vi förstås några påsar blomsterlök. Det blir ett trevligt reseminne till våren. I går grävde jag upp en igenvuxen rabatt vid grinden, fyllde på med en påse jord och några nävar benmjöl. Precis som på tv:n slängde jag ut lökarna över jorden för att de skulle landa så busigt som möjligt och grävde sedan ner dem. Nöjd med jobbet plockade jag ihop alla tomma lökpåsar, benmjölspåsen och kartongerna och lade alltsammans i en hög till källsortering. Gjorde kväll.

I morse kommer Torsten in och berättar att någon varit i det nygrävda landet. Räven. Förutom att den krafsat upp lökar och burit iväg med plastpåsar och kartonger hade den lämnat ett tydligt visitkort efter sig, som krävde ett ordentligt spadtag för att kunna transporteras ut i skogen. Usch.

Numera står över nyplanteringen en uppochnervänd lövkorg och två gamla plastbackar, samtliga med rejäla tegelpannor som tyngder, snyggt? Nej, men ändå en lösning på rävproblemet – hoppas jag.

Foto: Torsten Sundberg

Christina Örum
ProLiv Stockholm

Välbesökt föreläsning på Folkets Hus

Måndag den 29 september var det dags för ProLiv Västs tredje kvartalsmöte i år. Mötet var denna gång förlagt till Asperösalen i Folkets Hus i Göteborg.

Inbjudna föreläsare var docenten och urologen Johan Stranne samt specialistläkaren och onkologen Jon Kindblom. Rubriken för deras föreläsning var "Patienten och prostatacancer – valet av behandling ett svårt dilemma". Den hade lockat många åhörare. Asperösalen, som rymmer drygt 200 personer, var mer än fullsatt.

Johan och Jon var på scen hela tiden och bollade de olika frågorna med varandra. De samarbetar också i det dagliga mötet med prostatacancerpatienter på Sahlgrenska sjukhuset. Där har man nämligen sedan en tid tillbaka etablerat ett unikt samarbete mellan urologer och onkologer.

Förekomsten av prostatacancer

De inledde med att ge en allmän bild av förekomsten av prostatacancer i Sverige. Sjukdomen drabbar i huvudsak äldre män men man vet att också det förekommer cancer i prostatan även hos yngre män, även om det då inte handlar om klinisk cancer som ger symptom. Men med stigande ålder ökar andelen män med cancer i prostatan. Men det behöver inte betyda att

mannen har några bekymmer av sin cancer eller någonsin kommer att få det.

Allmän screening för prostatacancer – en omstridd fråga

Sedan gick de över till att diskutera den kontroversiella frågan om allmän screening med

Jon Kindblom och Johan Stranne

PSA-prov för alla män över en viss ålder och fördelarna och nackdelarna med en sådan allmän hälsokontroll av friska män. Det är ju inte så att alla de män som har cancer i prostatan behöver behandlas för sin cancer.

De berättade att olika studier visar att en allmän screening räddar liv. Men samtidigt finns det en risk för att mannen blir diagnosticerad och behandlad för en prostatacancer, som han aldrig skulle komma att bli besvärad av, med de biverkningar som behandlingen kan ge och den ångest som vetskapen om cancern kan medföra.

I dag är rekommendationen att möjlighet ska finnas att ta ett PSA-prov efter en avvägd information om såväl positiva som negativa aspekter av en sådan provtagning. Hänsyn ska också tas till om det finns en förhöjd risk för

prostatacancer på grund av en ärftlig belastning. I sådana fall rekommenderas en PSA-test vartannat år. En man som önskar kontrollera sitt PSA-värde bör alltid följa någon form av fastställt program/schema för detta.

Hur farlig är prostatacancer?

Ett förhöjt PSA bör diskuteras med en urolog, som fortsätter utredningen med att känna på prostatan samt att undersöka

Cancer i prostatan	
Ålder	Andel män
20-30	2%
30-40	29%
40-50	32%
50-60	55%
70-80	64%

Porostatacancer i Sverige	
Nya fall	cirka 9500 totalt i landet varav 1 800 i VG-region/Halland
Andel av manlig cancer	ca 35 %
Antal som har PC	>83000
Dödsfall i PC (2011)	2 375 – 7 dödsfall/dygn
Medianålder vid diagnos	69 år
Medianålder vid död	79 år

prostatan med hjälp av ultraljud. I detta läge kan det också bli aktuellt att ta vävnadsprover från prostatan, s.k. biopsier. Om man då hittar en tumör är nästa steg att göra en stadieindelning av cancer, d.v.s. att fastställa hur pass allvarlig cancer är. Detta sker utifrån PSA-värdet, tumörens storlek och utbredning samt den s.k. Gleasonskalet, där man skiljer ut de "snälla" cancercellerna och de som är mera aggressiva. Med ledning av detta gör man en riskbedömning, där man skiljer på cancer med låg risk, intermediär risk (medelhög risk) och hög risk.

Svårt att veta: är cancer en höna eller en livsfarlig tjur?

Behandlingen av lågriskcancer

Vid lågriskcancer är rekommendation s.k. aktiv monitorering och endast undantagsvis kirurgi eller strålbehandling. Det innebär att patienten får följa ett strikt uppföljningsschema med återkommande kontroller av PSA-utvecklingen och med palpation och ultraljud samt förnyad biopsi efter två år.

Vad är då sannolikheten att överleva en lågriskprostatacancer i 10 år från diagnos? En jämförelse i överlevnad mellan patienter som behandlats och sådana som inte behandlats eller som bara fått hormonbehandling visar på följande:

- Strålbehandling eller kirurgi: 99,3 %
- Expektans och hormonell behandling: 97,6 %
- Kurativ behandling ger alltså en överlevnadsvinst på bara 1,7 %.
- Det innebär att närmare 60 patienter med lågriskcancer behöver genomgå operation/strålbehandling för att förhindra ett dödsfall i prostatacancer.

Behandling av cancer med medelhög risk och hög risk

När det gäller cancer med intermediär risk eller

hög risk där tumören är lokaliserad till prostatan är huvudregel operation (öppen eller robotassisterad titthålskirurgi) eller strålbehandling. Vid lokaliserad avancerad cancer med hög risk gäller i första hand strålbehandling i kombination med hormonbehandling. Till detta måste hänsyn tas också till patientens ålder och allmänna hälsotillstånd samt till hans förväntade återstående livslängd.

Behandling i form av operation är dessvärre ofta förenad med olika slag av biverkningar som urinläckage (ansträngningsläckage omkring 30 procent, svår läckage 1 – 2 procent) och erektionsstörningar, som kan leda till impotens (30 – 100 procent). Ibland kan man försöka med s.k. nervbesparande kirurgi, som innebär att man sparar de nerver som styr erektionen och som ligger klistrade utanför prostatan. Men då måste man vara säker på att cancer inte har växt utanför prostatan. Andra biverkningar efter operation är ljumskbräck och ärrbildningar i blåshalsen samt – i mera sällsynta fall – infektioner, blödningar och blodpropp.

Strålkanon och extern radioterapi

Strålbehandling ges i form av yttre strålning

eller med s.k. brachyterapi, där strålämnen förs in i prostatan med hjälp av nålar som sticks in i prostatan. På så vis kan man ge en mycket högre stråldos mot tumören utan att riskera skador på de omgivande organen.

Även yttre strålning sker i dag med mycket hög grad av precision genom att man med hjälp av datortomografi bygger upp en tredimensionell bild av strålningsområdet. Vid behandlingen roterar strålkanonen runt patienten och

En stor publik hade samlats för att lyssna på Johan Stranne och Jon Kindblom

på så vis kan man skräddarsy strålningen till prostatan och minimera strålningen på de intilliggande organen. För att ytterligare öka träffsäkerheten lägger man ibland också in guld-korn i prostatan. Dessa tjänar sedan som riktmärke när man ställer in strålkanonen.

Även dessa behandlingar medför risk för biverkningar i form av ändrade tarmvanor, ökad gas- eller slembildning i tarmen samt blödningar. Andra biverkningar är täta trängningar i urinvägarna. Även här förekommer störningar när det gäller förmågan till erektion (50 procent).

Återfall efter operation eller strålning

20 – 40 procent av alla opererade patienter får efterhand återfall i sjukdomen i form av stigande PSA. Om återfallet är begränsat till operationsområdet kan lokal strålbehandling ge en ny chans till kontroll av tumören. 800 patienter behandlas årligen med lokal strålbehandling efter PSA-återfall och av dessa 60 procent med lyckat långtidsresultat.

Om strålbehandling inte är aktuell efter återfall eller inte hjälper återstår hormonbehandling. Den gör att cancercellerna krymper ihop. Behandlingen är inte utan biverkningar. Den

behöver dock inte sättas in omedelbart efter det att återfallet har konstaterats. Man har nämligen funnit att det inte medför någon vinst i överlevnad att sätta in behandlingen tidigt. Därför väntar man numera med hormonbehandling till dess canceren har vuxit till sig. I dag börjar man som regel inte med behandlingen förrän PSA-värdet har stigit till åtminstone 20. Och mår patienten bra kan man mycket väl vänta tills PSA-värdet har kommit upp till 30, 40 eller kanske till och med 50 och man får ändå en bra effekt av behandlingen. Hänsyn måste dock alltid tas till ökningstakten i PSA-stegringen. Om PSA-värdet stiger snabbt kan det vara en indikation på att canceren har blivit mer aggressiv.

Ett annat skäl för att vänta med hormonbehandling är att så fort man sätter in denna behandling börjar "klockan ticka" mot den tidpunkt då tumören börjar växa trots behandlingen. Det betyder att canceren har blivit vad man säger kastrationsrefraktär; den är inte längre känslig för hormonbehandling. Genom att vänta med hormonbehandling senarelägger man denna tidpunkt.

Behandling av cancer som inte går att bota

I de fall det inte går att bota canceren är det hormonbehandling som gäller. Denna behandling går ut på kastration antingen genom kirurgisk borttagning av testiklarna eller genom sprutor med GnRH-analog. I båda fallen leder behandlingen till att det manliga könshormonet testosteron slås ut, vilket medför att tillväxten av cancercellerna bromsas. Dessa är nämligen beroende av testosteronet för sin tillväxt.

En alternativ behandling är tabletter med antiandrogen, som blockerar testosteronet. Denna behandling har mindre påverkan på den sexuella driften och förmågan till samlag. Man kan också kombinera behandling med GnRH-analog med antiandrogen-tabletter, s.k. total androgenblockad, och på så vis få en högre effekt men till priset av mer biverkningar.

På senare tid har man även börjat kombinera hormonbehandling av lokalt avancerad prostatacancer med strålning och har på så vis hal-

Ny samtalsgrupp om prostatacancer på Sahlgrenska sjukhuset

Under vårmånaderna 2014 genomförde ProLiv Väst för tredje gången tillsammans med Västra Götalandsregionen en studiekurs om prostatacancer. Syftet är att i en mindre grupp informera och diskutera kring de många olika aspekterna på sjukdomen och dess behandling.

Under pedagogisk ledning av urologsköterska Christina Hansson från Sahlgrenska har en samtalsgrupp med 8 deltagare träffats vid sammanlagt 6 olika tillfällen, och snart är det dags för en ny samtalsomgång. Utvärderingen från tidigare upplagor har varit mycket positiv.

– Vi avhandlade de allra flesta begrepp och företeelser som förknippas med sjukdomen och vården av den på ett väldigt inspirerande vis.

Mycket lärorikt! Man skulle kunna säga att vi gick igenom "50 nyanser av prostatacancer"! Men det var nog ännu fler än så, sammanfattar en av vårens deltagare samtalsgruppen.

Tidpunkt för samtalen 2015 är ännu inte bestämd. Men redan nu vill ge dig möjlighet att anmäla intresse för att vara med i nästa grupp.

Skicka anmälan till vårt kansli e-post kansli@proliv.com eller till Anders Hansson på ProLiv Västs kansli telefon 073-231 40 10 så återkommer vi när det är dags.

För mer information kontakta undertecknad.

Styrbjörn Olsson

Mobil 070-792 06 52

e-post styrbjorn@stybar.se

verat dödligheten. Nästan nio av tio av dessa patienter har också överlevt sin cancer mer än 10 år.

När hormonbehandlingen sviktar och sjukdomen har blivit kastrationsresistent, d.v.s. när cancer inte längre svarar på behandlingen, återstår kemoterapi, d.v.s. behandling med cellgifter.

Men det har också kommit nya läkemedel för hormonbehandling, som kan sättas in om cellgiftsbehandlingen inte fungerar, som Abirateron och Enzalutamid.

I studier har man också börjat med isotopbehandling (Radium-223) av prostatacancer, där det radioaktiva ämnet sprutas in i blodet och söker upp cancercellerna i kroppen. Samtliga dessa nya läkemedel har påvisat förlängd totalöverlevnad.

När behandlingen inte längre hjälper

När behandlingen av prostatacancer inte längre fungerar är det viktigt att ge patienten en palliativ behandling som så långt som möjligt lindrar symptomen. Det kan ske i form av strålbehandling av dottertumörer, med smärtstil-

lande tabletter/depåplover samt genom kurtisonbehandling och blodtransfusioner.

Johan och Jon avslutade föreläsningen med följande sammanfattande punkter:

- Om patienten sannolikt behöver bot – försök bota.
- Om patienten sannolikt inte behöver bot – undvik att skada. Ingen behandling är också behandling!!!
- Om patienten inte kan botas – lindra!!

Föreläsningen varade betydligt längre än vad vi är vana vid, över två timmar. Frågorna från publiken var många och även efter föreläsningen var det en lång kö av frågvisa deltagare framme hos föreläsarna.

Åke Lindgren

Referent

Föreläsningen finns inspelad på DVD-skiva, som finns för utlåning till våra medlemmar. Den kan beställas hos Åke Lindgren på telefon 031-13 79 30 eller via e-post ake.lindgren36@gmail.com

Nytt kosttillskott bromsade PSA-stegringen

I förra numret av ProLivNytt skrev vi om ett nytt kosttillskott, Pomi-T, som har en gynnsam effekt när det gäller PSA-utvecklingen. Vi fick ett brev från en medlem i ProLiv Stockholm, Lars Conon, som har prövat kosttillskottet under en längre tid. Så här skriver han:

”Prostatacancer fick jag för 15 år sedan. Jag opererades och allt verkade vara bra men åtta år efter operationen började PSA-värdet stiga oroväckande.

Sedan 2007 har jag i tre omgångar tagit Casodex tills PSA-värdet gått ner tillräckligt och sedan gjort uppehåll i medicineringen, eftersom cancerceller kan vänja sig vid medicinen så att den blir mer eller mindre verkningslös.

Vid det stora ASCO-mötet (American Society of Clinical Oncology) 2013 presenterades kosttillskottet Pomi-T, ett tillfälle då 25 000 onkologer deltog. Sedan nämndes det också helt kort i Prostatanytt.

I en för all del liten grupp män (cirka 200) med prostatacancer hade man i en grundligt vetenskaplig undersökning (bl. a. randomiserad och placeboinrättad) funnit att PSA-värdets medianökning minskade med 63,8% hos Pomi-T-gruppen under en sexmånadersperiod. PSA ökade med bara 14,7% i gruppen med tillskottet, medan placebogruppen fick en ökning på 78,5%. Undersökningen kommer att utökas för att se om Pomi-T kan hjälpa också mot andra cancerformer.

Jag blev intresserad och skaffade produkten och har nu använt två kapslar om dagen i ett år. Redan första halvåret gick ökningen ner till 14 %, överraskande nog samma värde som i undersökningen. Det innebär också att ökningen för mig minskade med cirka 70 procent.

Jag kommer att fortsätta med Pomi-T, tills PSA-värdet höjts för mycket och då tar jag Pomi-T samtidigt som medicinen. Det är ju ett naturligt växtbaserat preparat, baserat på fyra kända ingredienser, som alla visat sig ha cancerhämmande verkan in vitro (provröret) och in vivo (livet).

Pomi-T innehåller extrakt av granatäpple,

broccoli, grönt te och gurkmeja. Inte minst gurkmeja hör till de mest hälsobringande örterna, mycket använt i Indien i t.ex. curry. En

nyttig ingrediens räcker emellertid inte utan bör som här kombineras med minst tre andra och vid behov med gängse behandling.

Pomi-T är inte en medicin och ersätter inte någon form av cancerbehandling men kan komplettera den. Preparatet är också utan biverkningar.

Lars Conon

F.d lektor, 85 år, medlem i Proliv i Stockholm.”

En fråga man ställer sig är om det kan vara möjligt att Pomi-T påverkar endast PSA och inte den underliggande sjukdomen? Den frågan har man ställt sig redan när man gjorde studien.

Att följa PSA nivån anses allmänt vara en användbar metod för att följa sjukdomsstatus vid behandling, särskilt om man mäter fördubblingstiden och inte bara gör en enda mätning. Som exempel kan nämnas att en nedgång i PSA efter hormonbehandling eller kemoterapi nästan alltid är förknippad med förbättrat välbefinnande vid metastaserad sjukdom. Ett läkemedel som minskar testosteron via en effekt på enzymet alfa (finasterid) kan sänka PSA och man tror att en del starka naturliga fytoöstrogener, som soja och linfrö, kan göra samma sak.

Vad gäller Pomi-T, har man dock valt att inte ha med ämnen med fytoöstrogena egenskaper. Följaktligen var testosteronnivåerna hos de män som åt Pomi-T under de 6 månader som studien pågick helt normala vid slutet av testperioden.

Mest lugnande besked gav de retrospektiva analyser (som gjordes på begäran av expertgranskare) av undersökningar med magnetkamera som togs rutinmässigt på de män

Boka in årsmötet 2015!

Lördagen den 21 mars 2015 är det dags för årsmöte i ProLiv Väst.

Kallelse kommer tillsammans med nästa nummer av ProLivNytt.

Om du vill ta upp någon fråga som rör föreningen eller väcka en motion till årsmötet måste du meddela detta skriftligen till styrelsen senast den 2 januari.

ProLiv Väst vill att fler medlemmar engagerar sig i föreningens verksamhet.

Du som är intresserad av ett uppdrag som styrelseledamot eller revisor, ta kontakt med
Rune Larsson, valberedningen, tfn 0302-342 20.

som deltog i Pomi-T studien. Inte ett enda fall av radiologisk progress kunde ses i en man vars PSA var stabilt eller mycket långsamt stigande. Å andra sidan, hos de män som hade radiologisk progress av sin sjukdom hade även PSA-värdet stigit kraftigt.

Till detta kan nämnas att det för några år sedan publicerades en laboratoriestudie på möss som bar på prostatacancerceller. I den studien kunde man konstatera en påtagligt hämmande effekt på cancertumörens tillväxt när mössen utfordrades med granatäppeljuice.

Pomi-T har tagits fram av en grupp vetenskapsmän ledda av en av Storbritanniens ledande onkologer. Det saluförs av det nybildade företaget Prostatahälsa AB och kan köpas via deras webbshop www.pomi-t.se.

Som medlem i ProLiv Väst får du 32 % rabatt på det ordinarie priset 295 kronor, vilket gör att man betalar 201 kronor per burk med 60 kapslar inklusive fraktkostnad. Detta pris gäller när du köper produkten via webbshopen och anger koden **medlem32** när du befinner dig vid läget "varukorgen".

Det går också att handla via ordertelefonen 08-570 345 00. Man ska då lämna sitt telefonnummer, namn, adress och antalet burkar man vill ha samt uppge koden medlem32, så får man ta del av rabatten på 32 %. Vid fakturering debiteras en faktureringsavgift på 25 kronor.

Vi har skickat över artikeln till professor Jan-Erik Damber, som har följande kommentar:

— Detta är en relativt liten studie med kort uppföljningstid. Designen av studien är dock genomtänkt och det är denna typ av studier som behöver genomföras för att generera data som kan ligga till grund för behandlingsrekommendationer.

PSA-respons som studerades i denna studie är naturligtvis inte en ideal parameter för att kunna avgöra om man verkligen skjuter upp tidpunkten till verklig försämring av sjukdomen. PSA kan ju påverkas i sig utan att det behöver innebära att tumörceller elimineras eller minskar i aktivitet. Mera robusta mått hade kunnat vara tidpunkt fram till röntgenologisk progress (uppträdande av metastaser) alternativt överlevnad. Det kräver ju betydligt större studier med längre uppföljning. Jag ser denna studie därför i första hand som en så kallad hypotesgenererande studie som kan vara ett gott skäl att satsa på ett mer fullständigt protokoll i framtiden.

Under tiden, i väntan på sådana studier, ser jag inga problem att använda det aktuella hälsopreparatet om man så önskar. Det finns ingenting som talar för någon allvarlig biverkan, även om det naturligtvis inte går att avgöra helt säkert på basis av denna studie. Däremot är det för tidigt att införa medlet i våra behandlingsrekommendationer.

Åke Lindgren

Storslaget firande av CaPriN: s 10-årsjubileum

Så är årets begivenhet i CaPriN avklarad. Jubileumsfesten på Hotell Strandbaden blev en succé tack vare en god planering av jubileumskommittén, trevliga gäster och inte minst en proffsig personal inklusive kock på hotellet.

Planeringen påbörjades för snart ett år sedan genom att styrelsen på ett möte 3 december 2013 utsåg en festkommitté bestående av Lars Axelsson, Sven-Eric Carlsson, Gert-Ove Abrahamsson och Hans Zetterling. De två sistnämnda kan räkna sig som stiftare av föreningen och har oavbrutet varit med i styrelsen. Styrelsen bestämde även att festen skulle gå av stapeln den 10 oktober 2014 på Hotell Strandbaden i Falkenberg.

Tidigt i januari

På kommittés första möte 9 januari drogs riktlinjerna upp. Det bestämdes att vi, förutom festen, skulle ta fram en jubileumsskrift till främst våra medlemmar och berätta lite om föreningens historia i ord och bild. Dessutom tog vi fram en budget som uppgick till 75 000 kronor inklusive tryckkostnader för jubileumsskriften.

Därefter vidtog arbetet med att skriva de olika artiklarna till jubileumsskriften, ta fram foton, och parallellt samla in pengar till de olika aktiviteterna, vilket vi lyckades med över förväntan. Samtliga medlemmar uppmanades att fundera ut minnesvärda händelser.

Under våren hade kommittén ett stort antal möten och den 9 juli träffades vi en mycket varm sommardag i Horred och kuverterade skriften, som blivit klar i slutet av juni. Bara portot gick på ca 8 000 kronor, eftersom vi utökade sidantalet till 20 sidor.

Under våren träffades vi tidigt på Hotell Strandbaden och bokade middag för preliminärt 100 gäster, bestämde meny och gick igenom övriga praktiska detaljer samt kom överens om priset för det hela. Malin Bergquist var

mycket tillmötesgående och ordnade i princip allt vad vi önskade.

Caprinost

På menyn föreslog vi som förrätt caprinost! När föreningen döptes visste ingen vad CaPriN betydde men under årens gång har vi lärt oss att det är en speciell sorts getost från Skärvångens gårdsmejeri i Jämtland. Osten serverades som en caprinostsallad och var mycket delikat. Kommittén bokade också tidigt underhållning av Ben Olander under temat "När Sveriges öde hängde på en värjspets." Samtidig bokades två bussar in, en med avgång Laholm och en från Kungsbacka.

Festen börjar

Så var det då dags. Kommittén var på plats två timmar innan gästerna skulle anlända. Det återstod fortfarande några saker att göra. Vi skulle bl.a. duka upp alla lotterivinster på ett bord och sätta upp vår flagga i matsalen, ställa ut roll-ups och marschaller i form av ett blått

Vice ordföranden Rolf Johansson utbringade välkomstskålen.

band utanför entrén. Vi fick även lov att hissa vår flagga vid entrén.

Så, klockan 17.45 rullade den första bussen in från södra Halland och strax därefter den andra från norr. Det blev snabbt mysigt trångt i hotellfoajén där det bjöds på porlande vitt vin.

Två lag gick runt och sålde lotter från två ringar. 600 lotter à 20 kronor såldes snabbt slut, eftersom prisbordet innehöll skänkta varor och presentkort till ett värde av mellan 25 000 och 30 000 kronor.

Våra många gäster

Bland gästerna kan nämnas Prostatacancerförbundets ordföranden Alf Carlsson med fru Janet, ProLiv Västs ordförande Christer Petersson med fru Rose-Mari, Hallands bröstcancerförening BCF Johannas ordförande Dagmar Busch, Yvonne Emanuelsson från Region Halland samt kontaktsköterskorna Margareta Ivarsson från Varbergs Sjukhus och Charlotte Tejler från Falkenbergs Sjukhus.

Klockan 18:45 gick samtliga till bords och förrättsvinet, Badet Clément Cuvée Prestige blanc serverades till caprinostsalladen. CaPriNs vice ordförande Rolf Johansson skålade och hälsade alla välkomna.

Som varmrätt åts en serranolindad kycklingfilé med provencalska grönsaker och mandelpotatis med vinet Badet Clément Cuvée Prestige rouge. Ordföranden Lars Axelsson höll ett tal i vilket han tryckte på "tidig upptäckt" som en mycket viktig faktor för att kunna ge en botande behandling åt de som drabbas, särskilt de yngre männen.

Som efterrätt bjöds på kaffe & hembakade kakor och under denna tackade Alf Carlsson för maten och höll ett gripande tal.

CaPriN uppvaktades med blommor från Prostatacancerförbundet, blommor och en

glasskål från Orrefors från BCF Johanna samt blommor och ett antal trevliga böcker från Region Halland. Bland böckerna kan nämnas och rekommenderas Henning Mankells senaste bok "Kvicksand", där han beskriver sin cancerresa.

Efter uppträdandet av Ben Olander under temat "När Sveriges öde hängde på en värjspets" vidtog lottdragningen, som tog sin lilla tid eftersom vi hade 30 stycken vinnare till de två lotterierna. Vinnarna fick komma fram till vinst-

Den serranolindade kycklingfilén med provencalska grönsaker och mandelpotatis smakade utmärkt.

bordet och själva välja sina vinster.

Så mycket mer hanns inte med under denna fantastiska kväll och snart var det dags att ta farväl av varandra och äntra bussen hem.

Hela styrelsen vill rikta ett stort tack till alla som bidragit /sponsrat både Jubileumsskriften och lotterivinsterna. Vi riktar även ett mycket stort tack till Hotell Strandbaden för att festen blev så lyckad.

Hans Zetterling

Ge oss dina synpunkter på vården!

Alla medlemmar är välkomna att höra av sig till Karl-Erik Gustavsson med sina erfarenheter från vården, positiva såväl som negativa. Karl-Erik sitter i styrelsen och har i uppdrag att vara kontaktperson för medlemmarna. Han kan nås på telefon

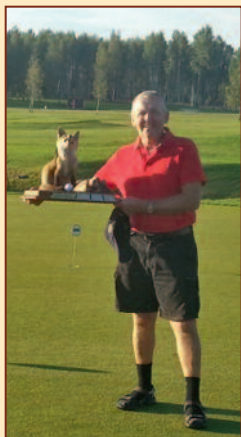
031-49 36 57 eller via e-post karlerikgustafsson@telia.com

Prostatacancerföreningen Värmland fyller jämt!

I år firar prostatacancerföreningen i Värmland sitt 10-årsjubileum. Jubileumsfirandet gick av stapeln mitt under pågående septemberkampanj mot prostatacancer.

Kampanjen invigdes den 5 september i affärscentret Mitt i City i Karlstad i närvaro av landshövding Kenneth Johansson, som också förrättade invigningen. Men dessförinnan hade hip-hopgruppen Street Dance värmt upp publiken med en akrobatisk dansuppvisning, som imponerade stort, i varje fall på den äldre delen av publiken.

Men kampanjen hade tjuvstartat redan den 1 september med Blå Bandet Golftävling på Karlstad GK:s golfbana utanför Karlstad. På bilden ses segraren, Uno Hagstrand från Deja Golfklubb, som stolt visar upp det fina vandringspriset. Tävlingen tillförde föreningens kassa drygt 6 000 kronor netto.

Debatt på Centralsjukhuset

Kampanjen följdes sedan upp med en paneldebatt och frågestund om prostatacancer på Centralsjukhuset i Karlstad den 9 september med ansvariga landstingspolitiker. Dessa var ärliga nog att medge att deras kunskaper om prostatacancer var ganska begränsade. Man får hoppas att föreningen genom sina olika aktiviteter kan bidra till att öka medvetenheten och kunskapen om prostatacancer både bland politiker och hos den breda allmänheten.

Bilkortege

Kampanjen bjöd också på en del mera utåtriktade aktiviteter. Den 20 september var det musik och spontandans samt stor bilkor-tege på Stora Torget i

Karlstad och i Sunne arrangerade Norra Sektionen av föreningen den 27 september en familjedag i Sunne med stort kampanjtält på torget där.

Familjedag på torget i Sunne

Kampanjen avslutades sedan den 28 september med en minnesgudstjänst i domkyrkan, där kvällens kollekt skänktes till föreningen, samt körsång och ljusmanifestation på Stora Torget.

Jubileumsfesten

Men höjdpunkten under septemberkampanjen var naturligtvis föreningens 10-årsjubileum. Det firades stort med föreläsning av Jonas Huggosson och fint kalas på Karlstad Congress Culture Center. Femtiofyra gäster och medlemmar hade slutit upp till middagen. Bland gästerna ska särskilt nämnas Lars G Eliason med sin hustru Barbro. Lars bidrog starkt till föreningens bildande 2004. På plats var också föreningens förste ordförande Christian Daller samt Calle Waller, vice ordförande i Prostatacancerförbundet. Både dåtid och nutid diskuterades under middagen och alla menade att man såg framtiden an med stor tillförsikt.

Hans Bäckfalk

CaPrin:s Medlemsmöte

Den 25 september hade CaPriN ett medlemsmöte i Varbergs Folkets Hus. Ett 30-tal medlemmar samt ytterligare några personer som de bjudit med fanns på plats. Mötet började med att de från styrelsen som var på plats presenterade sig och sedan fick medlemmarna en liten genomgång av vad föreningen har på agendan under hösten samt varför föreningen finns till.

Efter detta tog urologerna från Hallands Sjukhus i Varberg och Halmstad, Mikael Wulker-Sylmé och Niclas Johansson, över taktpinnen. De var speciellt inbjudna för att berätta om vad som händer inom urologin i Halland i nu-

tid och deras syn på framtiden. Det finns ju en oro bland våra medlemmar hur urologin ska bedrivas inom Region Halland i framtiden. De besvarade frågor från våra medlemmar på ett lugnt och sakligt sätt med en förhoppning att det som nu görs i Halland ska bli till det bättre för patienterna i Halland.

Förhoppningsvis kan vi även få till ett liknande möte i Halmstad under november då det mest var medlemmar från de norra delarna av Halland på detta möte.

Sven-Eric Carlsson/Rolf Johansson

CaPrin på Gekås

CaPriN fick möjligheten att informera och sälja nålar på Gekås de 20 september.

Vi var uppdelade i två grupper, ett förmiddagslag och ett eftermiddagslag.

Intresset från kunderna var mycket stort och vi slog ett nytt rekord när det gäller försäljning av Blå Band, 378 st. Dessutom såldes 46 st. reflexer. Med tanke på det mycket intensiva flödet av kundvagnar ("fullständigt sanslöst") både ut och in så måste vi konstatera att det var en mycket lyckad dag.

Vi vill samtidigt framföra ett stort tack till ledningen på Gekås för att vi fick möjlighet att sälja PIN:s vid utgången. På Fars Dag är vi åter på plats vid entrén till Gekå med anledning av Prostatacancerförbundets kampanj.

Sven-Eric Carlsson/Rolf Johansson

Det var stor åtgång på Blå Band inne på Gekås!

Vill du ha snabb information från ProLiv Västs styrelse?

Då ska du skicka ett mail till vårt kansli så registrerar vi din e-postadress i medlemsregistret. På så vis kan vi skicka information och inbjudningar till dig snabbt och billigt.

Tveka inte! Skicka ett mail till oss redan i dag! Adressen är kansli@proliv.com

”Movemberkampanjen” stödjer forskningen om prostatacancer

Det började med fyra killar från Australien som ville odla mustascher tillsammans. Elva år senare har Movemberkampanjen samlat in nästan fyra miljarder kronor till forskning om prostata- och testikelcancer.

Bakom kampanjen står Movember Foundation, som är en ledande global aktör med målet att förändra synen på mäns hälsa. Organisationen finansierar för närvarande fler än 800 projekt för mäns hälsa i 21 länder. Detta arbete, som pågår året runt, räddar liv och skapar bättre förutsättningar för män som drabbas av prostata- och testikelcancer.

Varje år utmanas män att odla mustasch under Movember (månaden som tidigare kallades november) för att sätta igång samtal och samla in livsviktiga medel till organisationens projekt för mäns hälsa. Hittills har 4 miljoner mustascher odlats runt hela jorden, och man kommer inte att sluta odla så länge det fortfarande finns allvarliga hälsofrågor för män.

Organisationen har också växt explosionsartat mycket tack vare att flera kändisar och id-

rottsprofiler har engagerat sig, bland annat i Sverige och Göteborg. IFK Göteborgs målvakt Johan Alvbåge är en av sportprofilerna som tidigare släppt ansiktshåret fritt i november, eller ”movember” månad. Även Frölunda Indians, och flera andra SHL-lag, har länge engagerat sig.

För den som inte vill odla en egen mustasch eller som har dålig skäggväxt kan köpa en Blå mustasch som metallpin på Prostatacancerförbundets hemsida www.prostatacancerforbundet.com för 20 kronor. Även då stödjer du forskningen om prostatacancer. Pengar går till Prostatacancerförbundets fond. Samtidigt visar du andra att du är med och stödjer kampen mot prostatacancer.

Åke Lindgren

Källa: GT, Movember Sverige
(se.movember.com)

Hormonläkemedlet enzalutamid gav bättre överlevnad när det sattes in före cytostatika

Hormonläkemedlet enzalutamid är godkänt för att behandla vuxna män med metastaserande cancer och används när medicinsk eller kirurgisk kastrationsbehandling eller när behandling med docetaxel inte fungerar. Det verkar genom att strypa hormontillförseln till tumören.

Nya resultat pekar emellertid på att läkemedlet också har effekt tidigare i behandlingen för patienter som inte längre svarar på konventionell hormonbehandling. I en studie har ett internationellt forskarlag följt 1 717 patienter som lottats till att få enzalutamid eller placebo. Studien avbröts i förtid vid en planerad interimsanalys efter att 540 patienter avlidit, då effekten av enzalutamid var överlägsen placebo.

Ett liknande läkemedel, abirateron (Zytiga), har visat på ungefär motsvarande resultat i samma behandlingssituation. Abirateron används dock inte som rutin i Sverige i detta tidigare behandlingsläge, på grund av höga kostnader.

Det återstår att se om enzalutamid kan komma att göra det. Läkemedlet säljs under namnet Xtandi. Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket, TLV, har emellertid nyligen beslutat att Xtandi inte ska ingå i högkostnads-skyddet. Skälet är att läkemedelsföretaget begär ett för högt pris.

Källa: *Dagens Medicin, LäkemedelsVärlden*

Anhörigträffar!

DU SOM ÄR ANHÖRIG till en man med prostata-cancer påverkas också av sjukdomen. På våra anhörigträffar i ProLiv Väst har vi möjlighet att byta erfarenheter och stödja varandra. Att skaffa sig information om sjukdomen och behandlingen är för många anhöriga ett bra sätt att hantera den nya situationen. Praktiska problem är också bra att få ventileras.

Våra urologsköterskor, Christina Hansson och Marianne Sanderöth från Sahlgrenska sjukhuset deltar i vara möten.

Gruppen är öppen, du börjar och slutar när du själv känner för det.

Vi har nu haft två träffar i Bröstcancerför-

eningen Johannas nya lokal på Packhusplatsen 2 och vi känner oss välkomna även här.

Observera nästa träff blir den **3 december!** Tyvärr hade lokalen blivit dubbelbokad den 26 november. Vi har också bokat in fyra träffar inför våren, onsdagarna **14 januari, 25 februari, 8 april och 20 maj**. Vi träffas kl. **17.30 – 19.00.**

Välkommen att ringa Barbro Eliason, **tfn 0302-405 98**, för mer information.

Du kan också skicka ett mail till

barbro@eliason.se.

Barbro Eliason

Tillfälligt uppehåll med ProLiv Västs ”snackkafé”!

STYRELSEN FÖR PROLIV VÄST har bestämt att göra ett tillfälligt uppehåll med snackkaféträffarna på Dalheimers Hus, där vi har träffats första helgfria torsdag varje månad. Vi kommer nu att se över formerna för dessa träffar. Nästa år räknar vi med att återkomma med besked om hur vi ska gå vidare.

Styrelsen tar gärna emot idéer och uppslag om hur vi kan fortsätta med snackkaféträffarna, så att de blir en bra kontaktpunkt för medlemmarna för samtal och erfarenhetsutbyte om vår sjukdom. Men också för att bara träffas och ha

en trevlig samvaro med varandra.

Skriv till vårt kansli på E A Rosengrens gata 32, 421 31 Västra Frölunda, och ge oss dina tips och synpunkter. Du kan också slå oss en signal på telefon 073-231 40 10 eller maila till kansli@proliv.com.

Styrelsen behöver ditt stöd för att kunna utveckla föreningens verksamhet på bästa sätt!

Styrelsen

Anders Hansson tar över kansliet

SEDAN JÖRGEN BÖRJESSON så tragiskt gick bort i början på året har ProLiv Västs kansli-lokal på E A Rosengrens gata i Högsbo industriområde i Göteborg stått tom. Men nu har vi rekryterat en ny kansliansvarig. Det är Anders Hansson, som också är suppleant i styrelsen. Han är tills vidare anställd på deltid. Han kommer att sköta alla löpande ärenden i föreningen som kontakten med medlemmarna, uppdateringen av med-

lemsregistret, utskick av medlemstidningen ProLivNytt, fakturering av medlemsavgifter m.m., m.m.

Anders Hansson är 63 år, född 1951 i Huddinge, uppväxt i Malmö, bosatt i Göteborg sedan 70-talet. Journalist på GP i 30 år, numera frilans.

Anders Hansson kan nås per telefon **073-231 40 10** eller via e-post kansli@proliv.com.

Dags för Uddevalla nästa medlemsmöte!

Onsdagen den 26 november 2014 kl. 17.00 (Obs tiden!)

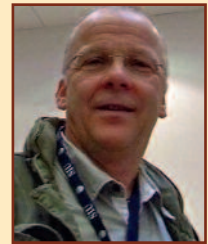
Östraboteatern Uddevalla

Kämpegatan 36

Bäste ProLiv Väst-medlem

Årets sista kvartals möte är i Uddevalla på Östraboteatern. Mötet sponsras av läkemedelsföretaget Jansen.

Föreläsare är överläkare Sven Grundtman vid Uddevalla sjukhus. Rubriken för hans föreläsning är Prostatacancer NU. Den handlar om Sveriges vanligaste cancersjukdom prostatacancer och om hur vården av denna sjukdom bedrivs inom NU-sjukvården (N står för Norra Älvsborgs länssjukhus – NÄL - medan U står för Uddevalla sjukhus). Fokus ligger bl.a. på vad som är aktuellt NU inom prostatacancer vården. Bl.a. tar han upp och berättar om det nya nationella vårdprogrammet och de nya nationella riktlinjerna för prostatacancer vården.

Överläkare Sven Grundtman

PROGRAM

17.00–17.15 Allmän information om vår förening

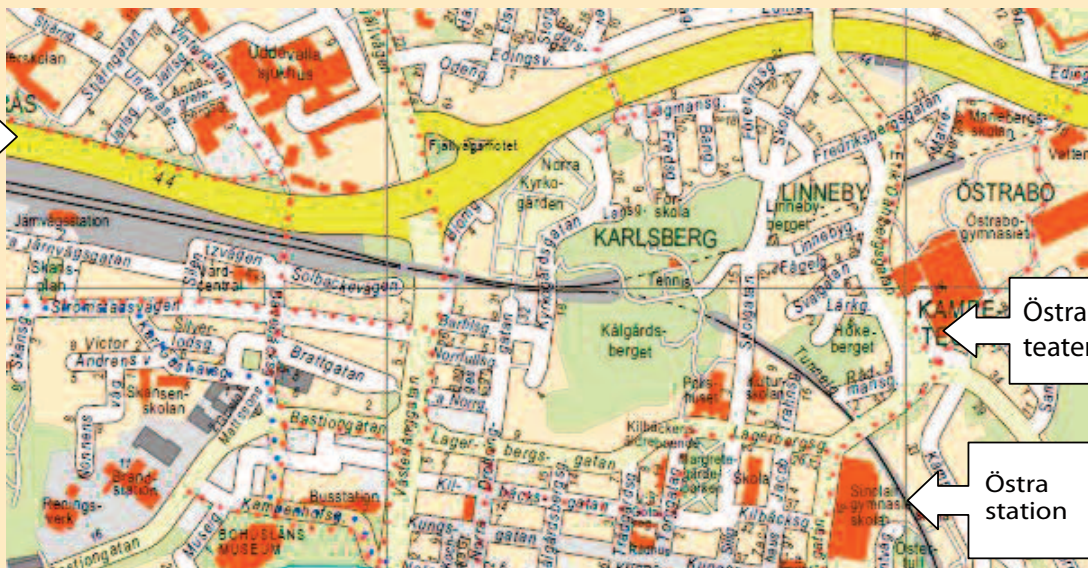
17.15–18.15 Överläkare Sven Grundtman: Prostatacancer NU

Frågestund

Varmt välkomna!

Styrelsen

Riksväg
44

Östraboteatern

Östra station

För er som inte bor i Uddevalla är det enklast att ta tåget. Stig av vid Östra station. Därifrån är det en promenad på cirka 100 meter. Gå Lagerbergsgatan i nordlig riktning, ta av till höger vid Kämpegatan. Adressen Kämpegatan 36.